

Kunta- ja aluevaalit 2025

1. OPISKELIJOIDEN HYVINVOINTI KUNTOON

Opiskelijoiden ja erityisesti nuorten hyvinvointi on heikentynyt monilla mittareilla jo huolestuttavan pitkään. Hyvinvointialueuudistus ei ole vielä onnistunut vastaamaan opiskeluhuollon resurssipulaan, ja pääsy oikea-aikaisesti hoidon piiriin on edelleen kestäättömän vaikeaa. Riittävien henkilöstöresurssien varmistaminen on keskeistä, mutta psykologi- ja kuraattoripalveluiden rinnalle tarvitaan matalan kynnyksen tukimuotoja, jotka hyödyttävät esimerkiksi niitä opiskelijoita, joilla on haasteita navigoida palvelujärjestelmissä. Hyvinvointialueet ovat kasvavien säästöpainoiden edessä, mutta ne eivät saa kohdistua opiskeluhooltoon, joka tarvitsisi päin vastoin lisäpanostuksia.

Merkittävä askel kohti yhdenvertaisempaa ja ennakoivaa terveyden edistämistä olisi terapiatakuun kohdentaminen nuorisolain mukaisesti kaikkiin alle 29-vuotiaisiin. Sen avulla voitaisiin ehkäistä nuorten hakeutumista työkyvyttömyyseläkkeelle mielenterveysongelmista johtuen.

TOIMENPITEET

- Opiskeluhoollon taloudelliset edellytykset on turvattava
- Mielenterveyspalveluiden resurssien tulee vastata niiden kysyntään
- Avun hakemisen prosessit selkeiksi ja ymmärrettäviksi

2. OPPILAITOKSISTA TURVALLISEMPIA KAIKILLE OPISKELIJOILLE

Lakisääteistä yhteisöllistä opiskeluhoolltoa, jolla tuetaan oppilaitosten turvallista, yhdenvertaista ja osallistavaa toimintakulttuuria, toteutetaan liian usein hankerahoituksella opetuksen turvaamiseksi. Tämä on opiskeluhyvinvoinnin edistämisen näkökulmasta kestäättöntä. Pysyvät rakenteet ja resurssit ovat avainasemassa esim. kuraattori- ja psykologipalveluihin kohdistuvan paineen purkamisessa. Oppilaitosarkeen sisällytetty kohtaava tuki osana yhteisöllistä opiskeluhoolltoa vahvistaisi opiskelukykyä ja turvallisuuden kokemuksia ehkäisemällä esimerkiksi konflikteja.

Turvallisuus ja yhdenvertaisuus kytkeytyvät lisäksi ammatillisten oppilaitosten opetustiloihin sekä välineisiin, joissa on alueellisia eroja. Opiskelijoiden ammattitaidon sekä työelämävalmiuksien kehittymisen näkökulmasta on tärkeää varmistaa laadukkaiden oppimisympäristöjen sekä opetusmateriaalien ja -välineiden saavutettavuus kaikille opiskelijoille.

TOIMENPITEET

- Yhteisöllinen opiskeluhoolto vakiinnutettava osaksi oppilaitosten pysyvää toimintaa
- Oppilaitosten ja opiskelun yhdenvertaisuutta tulee edistää kunnianhimoisesti
- Kohtaava toiminta osaksi oppilaitosarkea

3. OPISKELIJOIDEN VAIKUTTAMISMAHDOLLISUUKSIA TUETTAVA MONIPUOLISESTI

Opiskelijana vaikuttamiselle on tänä päivänä erilaisia kanavia. Niitä hyödyntää kuitenkin usein vain pieni joukko henkilöitä, jolloin monet opiskelijoiden huolenaiheet ja tarpeet eivät tule aidosti kuulluiksi. Erityisesti haavoittuvassa asemassa olevat ja vähemmistöt tulisikin pyrkiä tavoittamaan aiempaa paremmin. Opiskelijavaikuttamista on kehitettävä edelleen yhä opiskelijälähtöisemmin ja etsien monipuolisia väyliä tarjota tietoa vaikuttamisen paikoista sekä merkityksestä, jotta opiskelijaedustus erityisesti heitä koskevissa asioissa ei jäisi pistemäiseksi.

Osana kokonaisuutta opiskelijakuntien toimintakyky tulee turvata. Ammatilliseen koulutukseen kohdistuu laajoja leikkauksia, mutta niiden ei tule osua opiskelijakuntatoimintaan, jonka yksi merkittävimmistä tehtävistä liittyy lakisääteisen yhteisöllisen opiskeluhoollon toteuttamiseen. Lisäksi opiskelijakuntavaikuttaminen on nuorten ensimmäisiä areenoja, joissa opitaan niitä taitoja, joita yhteiskunnallinen osallistuminen myöhemmin elämässä edellyttää. Oppilaitoksissa tulisikin myös varmistaa opiskelijoiden yhteiskuntaosaamisen korkealaatuisuus osana koulutuspolkua.

TOIMENPITEET

- Opiskelijoiden vaikuttamisen väylät ovat saavutettavia kaikille
- Opiskelijat tulee ottaa mukaan kaikkiin päätöksenteon vaiheisiin
- Oppilaitoksissa tulee panostaa demokratiakasvatukseen